

СТЕПАН ПІДКОВА

СМІХ
НА
ДОЗВІЛЛІ

ГУМОРЕСКИ

diasporiana.org.ua

СТЕПАН ПІДКОВА

СМІХ
НА ДОЗВІЛЛІ

ГУМОРЕСКИ

КООПЕРАТИВНЕ ВИДАВНИЦТВО
«ЗАГРАВА»
ГАЙДЕНАВ

Заграва

ДЕ Я ВЗЯВСЯ?

(З моєї біографії)

Що я гетьманського роду, про це може ствердити всенік село. Бо коли ви запи-таєте кого: «Де тут Степан Підкова меш-кає?» — то такого ніхто не чув і не знає. Навіть сусіда через тин.

А запитайте по-вуличному: «Де тут живе Степан Гетьман?» — то вам і мала дитина з другого кінця села розповість.

А потрапив я до гетьманського роду дуже просто.

Колись давно-давно, за кріпацтва, моя бабуся, ще дівчиною, поїхала була волами на Донщину. Погостювала там, а повернулася аж восени. Приїхала такою, що й не впізнати: в наїмті, у стрічках, у червоній плахті...

Глянули на неї дівчата-подруги, аж у долоні сплеснули з заздрощів:

— Ганно, та ти ж, як гетьманша!..

І пішло по-вуличному:

— Яка Ганна?

— Та ота, гетьманша...

Вийшла моя бабуся за дідуся заміж — і він гетьманом став.

Народився мій батько — теж гетьманя.

Вийшла моя мати за моого батька заміж — стала вона гетьманською молодицею, а батько — провідним гетьманом.

Кажуть, що я довго не говорив, а потім як заговорив, то вже і впину не було. А сталося це одного вечора взимку. Я в колисці скиглів, а батько мій з печі до мене:

— Гав-гав, синку!

А бабуся до мене:

— Цить, а то вовки заберуть..

Перестану я скигліти, перестають і батько з бабусею мене лякати. Отож, як нудно стало мені мовчки лежати, то я й заговорив:

— Тату, гавкай ще!..

А він як не схопиться з печі:

— Гавкай ти, сукин ти сину!..

Коли підріс я і вже пішки під стіл бігав, помітив, що у бабусі під фартухом кишенька є. Якось з тої кишені та покотилися по долівці гроші. Щось аж на сім золотих.

Я й питуюся у бабусі:

— Бабусю, що це за гроші?

— А це, синку, за бабування назбирала...

— За яке таке бабування?

— Та таке: діточок малих ловила...

— «Очевидно, бабуся добре вміла бігати,»

— подумав я, та й питуюсь далі:

— А навіщо вам стільки грошей?

— Ехе, синку, це як помру я, то на тому світі собі хату куплю.

Дуже це мене вразило. Почав і я на хату збирати гроші, — трохи гості дарували, трохи у бабусі вкрав. Назбирав щось аж на два золоті. Та де не в'язвся в селі ярмарок, а на ярмарку — жид з крамницею. Накупив я на всі гроші цукорок. Смокчу я їх день і ніч. Побачила мати:

— Що ти там усе смокчеш?

— А це, мамо, я свою хату просмокчу...

— Яку?

— Ту, що на тому світі хотів купити...

— Чи ти, хлопче, не здурів?

Підріс я ще на лікоть угору, але, наскільки пригадую, до дівчат на вулицю ще не бігав. Питаюся якось в бабусі:

— Бабусю, де я взявся?

— А де у Петрівку в косовицю я тебе на луках спіймала...

— Та ну!

— Ехе!

Вподобалося це мені.

А була у мене край села ще одна бабуся, материна мати — Романиха. Дід був Роман, а бабу прозвали — Романиха. Жили вони від нас щось кілометрів за п'ять із гаком.

Побіг я до баби Романихи:

— Бабусю, де я взявся?

— А то дід Роман тебе у Спасівку на старій груші в дуплі спіймав...

— Та ну?

— Ере!..

— А баба-гетьманша казала, що вона мене на луках впіймала...

— І таке вигадала!.. Дурить вона тебе!

Побіг я до баби-гетьманші добиватися точності.

— Бабусю, казала баба Романиха, що дід Роман мене в дуплі на старій груші впіймав...

Розгнівалась бабуся:

— Дурить вона тебе — стара баба! Ну, зажди, хіба коли вона до церкви не прийде, я її провчу, як моого онука дурити!..

Посварилися столітні свахи — баба-гетьманша з бабою Романихою. А все через мене. .

Померли вони. А я, як самі бачите, виріс, гуморески пишу на вигнанні. Але й досі не маю за себе точних відомостей, — чи мене баба-гетьманша впіймала на луках, чи може справді таки дід Роман у Спасівку зловив на старій груші?

І тепер у картотеці, де моя картка *Ді Пі* зберігається, записано «унгеклерт», себто: **невияснений**.

ПАРТІЙНА СОРОЧКА

Вишили мені дівчатка - гуцулки
українську сорочку.

Таку, що й Корнійчукові не сни-
лася...

Комірець — наче з тризубиків
жовтоблакитних, рукавці такі, хоч
наопашки носи... А головно, на шну-
рочку дві китички: жовта й блакит-
на.

Бувало, як перев'яжу комірець
тим шнурочком з китичками, як пог-
ляну на себе в дзеркальце — і зда-
ється, неначе мені з сороха на двад-
цять звертає.

Гарна сорочечка!.. Українська!..
І поїхав я у тій сорочці по таборах
свої гуморески читати.

В однім таборі в театрі повнісінько
людей набилося.

Вийшов я на сцену, тільки приготувався читати, а слухачі як глянули на меце і, не слухаючи моого читання, мерщій до виходу...

Геть розбіглися. Лишилося щось дві бабусі та дід-сторож, з бородою.

А я думаю собі: в чому ж тут справа?

Ніяк не збегну. Та допоміг мені той дідусь з бородою.

— Пане письменнику, — каже він, — наш табір — бе...

— То що ж з того? — здивувався я.

— А те, що у вас під комірцем жовта китиця догори... тому й розійшлися всі.

— Так я ж позапартійний — українець...

— Та ви, пане товаришу, може й позапартійна людина, але сорочка у вас партійна...

Нічого не вдієш. Поїхав я до іншого табору.

Китицю блакитну догори підтяг, а

жовту донизу зсунув... Щоб усі сходились.

І знову таке ж саме:

Прийшли, глянули на мене — і ходу...

Виявилося, що то табір — ме...

Ну, думаю, у третьому таборі повішую обидві китиці поруч: і для бе... і для ме... буде добре.

Та не так воно сталося, як гадалось.

Ме гадали, що я бе... і збойкотували.

А бе гадали, що я ме... і теж збойкотували.

Хотів уже був просто так, без сорочки виступати. Та хіба догодиш? Чого доброго, скажуть:.

— Роздягайтесь, пане, далі!..

Ех, підвели мене гуцулки!

Вишили мені партійну сорочку...

МАЙБУТНІ КАДРИ

«Не зважаючи на те, що в таборах ДіПі умовини існування залишають бажати багато кращого, приріст населення там найбільший».

З часописів.

Кажуть, що в Німеччині клімат нікудишній, — дощі часто перепадають, українські соняхи не ростуть...

А я б сказав:

— кудишній!

Все росте. Навіть і соняхи в наших таборах ростуть.

А особливо — «штатенльозівці» в колясках...

Приймаючи до уваги, що батьківська премія на наших багатодітних

матерів не розповсюджується, я б сказав:

— На яку не гляньте жінку — і розповсюджується!..

Ідеш ото по будь - якому з таборів, а дітвори - наче хто чувал розв'язав!..

А попід бараками й блоками — коляски виставлені, а в колясках — «штатенльозівці»: чорненькі, руденькі, біленькі... Які хочете!....

Дивлюся, а в одній колясці навіть двійко валетиком лежить, вовтузиться аж коляска ходором ходить.

Я до них:

— А - гу!...

А вони:

— У н р а - а !... У н р а - а !...

Та тільки ніжками — дриг - дриг...

Я до тих бузівків, між іншим, жартуючи:

— Як же вас звати?

І що ви думаете? Одне заговорило:

— Мене Павло, а отого, що мене штовхає, — Степан.

Здивувався я, що отаке мале і говорить.

— А чиї ж ви є?

— Вони підохріло подивилися на мене, і той самий відповідає:

— Еге, хитлі!.. Штатенльозівці ми, — на сонечку смагнемо...

«Отакі малі, — думаю, — і штатенльозівці!»

Коли це підходить до них мати й сором'язливо усміхається.

Я до неї:

— Це ваші обоє?

— Мої...

— Близнятка?

Хитнула головою, а на щоках — ямочки:

— Позичте мені одне? ..

Почервоніла.

— Еге, впіймайте собі!

— Куди там мені впіймати! Я б так, на готовеньке... щоб не затруднитися.

А вона, усміхаючись:

— Ач які! Коли б ви, чоловіки,

спородили бодай пару оселедців, то
знали б як його ...

Я їй теж на здачу:

— Дякую красненько за оселедці!
Щоб ще спекулянта пришили...

Іду далі табором, дивлюся — в пі-
сочку граються трохи більшенькі.
Такі славненькі, чудернацькі, що ви
навіть і не уявляєте собі, — в соро-
чечках коротюсеньких, з вузликами
на спині ...

Я так захопився ними, що хоч і
собі бери та й зав'язуй на спині
вузлика ...

Радію з малечі, наче Otto всі діточ-
ки та мої рідні.

Це ж наше поповнення, думаю собі,
наші майбутні кадри!

Можливо, що серед них ростуть
українські полковники, інженери,
письменники ...

А тому:

Щасти, Боже, і батькам, і діткам,
і всім вам, читачки та читачі мої!

ГІРКИЙ ШЛЯХ

А все через дружину трапилося...

Вона у мене, треба сказати, з характером — говорить і зуби точить...

— Навіщо ото ти пишеш? Кому воно потрібне? Вже троє штанів проптер. Скоро гоцораром світитимеш!.. Ти б краще на американську зону з'їздив, та оселедців захватив, а звідтіль сигарет, консервів привіз, а тут теє... перепродав. Дивись, якась тисячонка і перепала б... Он Зенон Усізоненко і не пише, а грошей — повні кишени!

Гризла - гризла, аж поки таки й поїхав я на тую американську зону.

Туди повіз повну валізу оселедців, а там, як Мартин мила, набрався сигарет, кави, шоколяди...

Можна сказати — на совість набрав. Нічого й Бога гнівити.

Не доїжджаючи до американсько-англійської границі, пішкі дві стації перейшов. Радів, що одурив аж три поліції: німецьку, американську і англійську.

Іду далі у потязі і підраховую в умі:

— Кави п'ять кіло — по 500 на кілі зароблю — 2,500 марок... Шоколяди 10 штук — по 50 марок — 500 марок, та там 2,500, разом 3,000... Сигарет 20 пачок — по 70 на пачці — 1.400 марок, та там 3.000, разом 4.400. На тиждень двічі можна з'їздити. На місяць — вісім разів. А коли 4.400 помножити на вісім, то буде 35.200 марок. За три — 105.600!..

Гойдає мене в потязі і аж дух заливає.

Нарешті, доїхав я до своєї стації. Тільки з вагона, а назустріч німецький поліцай іде. Покотилася душа моя аж у п'яти. Ноги мені наче хто

ватою набив, язик наче замшовий став.

А він пройшов повз мене і не глянув.

Тоді моя душа із п'ят повернулася на своє місце, і зателіпав я ніжками до табору. Іду і підраховую в умі:

— За три місяці 105 тисяч кругленьких, за пів року — 210, за рік — 420, за десять років 4 мільйони 200 тисяч...

І так я захопився тими мільйонами, що не зчуваєсь, як і до табору дійшов.

А на брамі поліцай стоїть з тризубом на кашкеті і наче чекає на мене. Зобачивши мене, привітався та й питав:

— Прошу пана, що там у вас у вілізці?

Мене немовби хто в ополонку на Водохрещу вкинув. А серце: тьох тьох... Я йому відразу цілу американську сигарету в зуби.

— Та це, пане поліцая, у мене бі-

лізна брудна . . . з дороги . . . не варт
і очі мозолити . . .

А він запалив мою американську і
всміхається.

— Нічого, помозолю . . . щось ви
дуже впріли . . .

Що мені робити?

Розкриваю валізоньку, а він па-
лить мою американську і таким нуд-
ним голосом до мене говорить:

— Так оце ви такий політичний
емігрант - українець?

Від гіркої образи в моєму серці ре-
волюція "полум'ям" спалахнула.

— Як!? Мене обшукувати!? Мене
ображати?! Може мене 20 років об-
шукували . . . і тут те самісіньке
повторюється?! Може я за свій народ
живота свого не пошкодую!

А він забрав мою шоколяду, каву
й на дитячу кухню поніс.

Гукаю я йому в слід:

— Де ж правда в світі? А ще по-
ліцай! І цілу мсю американську
скірив!

Прийшов додому, кинув дружині

порожню валізу й плюнув спересердя.

— На, порахуй прибутки! .. Думав, за два з половиною роки мільйонером стану, а тепер ... а тепер твоя черга їхати ...

І заходився я знову писати. Тільки вже дружина голови мені не гризе. А коли я пишу, навшпинькахходить. Зайвий раз оком не кліпне, щоб не перешкодити.

Таке то сталося зі мною ...

Спасибі поліцаєві!

Біг - ме, дякую! ..

ГОЛОДНИЙ ПЕТРУСЬ

Тоді ще бідні селяни не мали уявлення, що то за «заможне» і «радісне» життя ...

Вскочив маленький Петрусь до хати, побачив старенку бабусю й розрюмався.

— Чого ти, онучку? — ніжно запитала вона.

— Пхи ... пхи ... їсти ходю! ..

— А, Боже мій!.. Може борщику всипати з курятинкою?

— А-а... «борщику»!.. Нехай він вам скисне! Пхи ...

— То може смажену картопельку їстимеш? З м'ясцем — добра!

— А - а, все картопелька й картопелька!..

— А кашку молочну їстимеш?

— Не ходю!

— То чого ж ти плачеш?
— Істи хоцю!.. Пхи...
— То може сальця одрізати до
пиріжечка?
— А-а... все сальця й сальця!..
— А сметанку істимеш?
— Не хоцю!
— А молочко питимеш: є сире й
парене?
— Не хоцю! Пхи...

Бабуся кудись вийшла, а «голод-
ний» Петрусь відломив на столі пів
палиници і подався з хати. На городі
він вибрав з десяток цибулин, час-
нику і на одній нозі пострибав на ле-
ваду, щоб біля копанки попокохати
лупатооких жаб.

ЖЕНИТИСЯ ТРЕБА ВМІЮЧИ

*Сам сплю, сам гуляю,
Сам перую, сам латаю . . .*
(Нар. пісня)

— Ви б — кажуть мені, — женихлися . . . І дівчина в таборі гарна є...
А то байдикуєте . . .

— Не хочу!

— Чому?

— Я ще молодий . . .

А в дійсності, одружуватися я не хочу принципово.

Не хочу! Сказав, як відрубав. А проте, іншим від усього серця раджу. Одначе, женитися треба вміючи. Бо не вміючи, хоч молода по шию «вплигне», а хоч молодий по самі ву-

ха «вскочить», а вилазити та виска-
кувати потім — знаєте як буде?..

Зважте, панове, дівчат тепер об-
маль — навіть баба за дівку прохо-
дить.

І тому навіть некирпата догори
кирпу дере.

Хлопцям треба записати собі на
лобі і зарубати на носі таке:

1. Дівчину вибирайте таку, щоб
спідничка на ній була коротюсенька
— мінімум, а ніженьки — максимум.

2. Щоб на голові у неї було таке
модне, наче там сам дідько загубле-
ного гроша шукав.

3. Устонька щоб були розмальова-
ні на маківку, а брівки — в шнуроч-
ки. (І тому нехай на фарби не ску-
питься).

4. Коли прати не тямить — байду-
же. Головне, щоб уміла запрати. (То-
ді з білого виходить руде,, а з рудого
— чорне).

5. Якщо розписатися не вміє —
менше з тим! Придивітесь на забаві,

— чи добре вміє танцювати танго і фокстрот.

І найголовніше перевірте —

6. Чи віддаватиме вона вам свої сигарети. (Бо які всі гарні дівчатка, але де в біса оті злі й скупі жінки беруться? Не дають сигарет — і крапка! І самі не курять).

Це — головні поради хлопцям. Тепер дівчатам:

Вибираючи милого, дивіться «в оба». Мало «обох» — позичте ще.

• Отже:

1. На голові у молодого мусить бути як ні в кого заломлений кашкет або бриль.

2. А з-під того кашкета чи бриля обов'язково мусять виглядати »чубарики - чубчики«. (Без тих «чубчиків» і парубок — не парубок).

3. Штани на ньому мають бути 35 см. завширшки. Наче дзвони).

4. Краватка повинна бути геть на боці. (Немовби, завис десь, а потім зірвався).

Такі мусять бути в молодого зовнішні риси.

Наймудріші серед них проявляють себе так:

— Хто — я!?. Кого — мене!?. А ну — попробуй!..

Це просто щастя дівчині підвертатися, як такого хлопця попаде. Таке щастя треба хапати за хвіст і триматися цупко.

Придивляйтесь ще: скільки хлопці палять сигарет.

Бо порядний чоловік і жінку прокурить.

Коли ви вже познайомились, перевірте одне в одного характери.

Без характеру чоловік — баба, а з характером баба — чоловік, але не повноцінний...

У чоловіка характер обсв'язково мусить бути твердий, як камінь.

У жінки — гострий, як коса.

А коли такі характери сходяться, тоді кажуть:

— Тє коса на камінь наскоцила...

Це такі піоради дівчаткам.

Одружившись, чоловіки мусять пам'ятати, що:

— жінку треба кохати,

— жінку треба на руках носити.

А на голову потім вона сама вилізе...

ВІЙНА · ЛІЛІПУТІВ

Ви, напевно, читали Сфітову «По-
дорож Гуллівера в країну ліліпутів»?
Чудовий твір! Незабутній!..

Особливо пригадуються ті два ко-
ролі, що мали кожний свою ліліпут-
ну державу. Жили ті королі, наче
миргородські куми за пляшкою спо-
тикачу.

Жили, як рідні брати.

Дихали вони киснем, а видихали
— що доведеться ...

Коротко кажучи: королі — як ко-
ролі!..

Мали вони палати, лордів, течки,
кожний свою пресу і колъпортерів...

Жили дружньо, випивали разом...

І раптом — війна!..

Один король мобілізував ліліпутів
і пішов війною на другого короля. А

той другий король мобілізував своїх ліліпутів і пішов війною на першого короля.

Таким чином дві ліліпутні держави встряли у війну.

Призвело їх до цієї війни звичайнісіньке куряче яйце.

А сталося це так.

В резиденції одного короля зібралися обидва королі. Сиділи вони за столом. З-під полі їм подали спотикач з буряків, такий, що аж горить...

На перше подали борщ у горщику з куркою догори ногами. На друге: смажену картоплю з свининкою, в додаток — цибулину, часничину, солений огірок... На третє: вареники в сметані. На четверте: коржі з маком... На п'яте: яйце. Звичайнісіньке варене яйце.

Оточ через те яйце й почалася війна.

Один король каже:

— Яйце б'ють з гострого кінця.

Другий раптом в єамбіцію:

— Прошу пана — з тупого!..

— Hi, з гострого!..

— Hi, з тупого!..

І почалося...

Війна набрала дивовижних розмі-
рів.

Один король бив другого короля в
гриву. А той другий король бив пер-
шого короля в хвіст. А потім один
одного і в гриву, і в хвіст...

Страшна війна була!.. Королі за-
велися, а ліліпутам діставалося...

Гіркі були наслідки тієї війни: ба-
гато загинуло, ще більше покаліче-
них на голову лишилося...

А все через яйце!..

Та хтось зважив на тую війну, і то-
му у таборах ДіПі яйця стали в по-
рошках видавати...

ФРАК НАПОЛЕОНА

Одного разу привезли до нашого табору повну автомашину різного одягу.

Дивлюся — а біля комори вже лаються, сперечаються і свій свого не впізнає.

Побіг я навпростець. У когось попід рукою протиснувся, у когось поміж ногами проліз — і таки витиснувся аж до дверей. Але спізнився.

Дісталися мені куценькі штанці — тільки що по коліна. А видавала одяг якась жінка в уніформі і в окулярах. Може, оті окуляри і зменшували мене в її чотирьох очах і я видавався карликом? Хто його знає...

Але що робити? Взяв я штанці і думаю:

— Запишуся в пластуни...

А вдома мене жінка мало з бараку
не вигнала.

— Що ти, здурів на старість, чи
що? Пластунам довгі дісталися, а то-
бі такі куценькі!.. Та це ж посміх-
вище! Ти, старий чортє, не пнися на-
перед, а середини держися. Завжди
щось краще припаде...

На другий раз я так і зробив —
середини держався.

Таборяні піджаки, штани понесли,
а мені дамський бандаж із двома
хвостиками дістався!

Регочутъ з мене жінки:

— Що, пане Підково, і ви завагіт-
ніли?..

Приніс я додому бандаж і до жін-
ки:

— На, жіночко, середини держися!

Боже мій! Як побачила вона той
бандаж, як не кинеться на мене, на-
че давун на кроленя.

— Та ти що, з глузду звихнув!?
Геть з очей моїх, щоб я тебе й не ба-
чила!

Повірте, люди добрі, так мені гірко
на душі стало, так гірко...

А вона мені далі:

— В хвості треба було стояти!
Заднім черевики дісталися, а тобі —
бандаж!..

Ну, думаю, тепер останнім піду.
І діждався ще раз тої нагоди.

Привезли щось до комори, і люди
знову товпляться, лаються й один
одного не впізнають. А я ходжу собі
і хоч би що!.. Думаю:

— Розбирайте баракло, а мені гар-
на річ дістанеться!

Понесли люди білизну, верхню
одіж, сорочки... Нарешті, всі розій-
шлися і до комори зайшов я остан-
ній. Дивлюся — хоч і дивитися
вже нінащо було. Коли це раптом
мої очі побачили в куточку щось та-
ке чорне. А та сама жінка в уніфэр-
мі й каже мені:

— Бітте, бітте!..

Узяв я оте «бітте», а то — цилін-
дер і фрак.

Що його робити? Не вертатися ж без нічого додому?

Натяг я на себе фрак, дивлюся — добре сидить, наче хтось на мене й шив, і циліндер на голові, наче влітий.

І, не скидаючи тих дарунків, пішов я до свого бараку, а за мною зграя дітвори.

Жінка, як побачила мене у фраці та в циліндрі — не впізнала. Думала, що то якийсь сажотрус приблудився. А потім, як примітила мою симпатичну родимку на щоці, — наче люфтторпеда в баракі вибухнула.

— Геть із хати! Геть з табору зовсім! І не кажи, що я в тебе жінкою була!

І я пішов... Куди і сам не знаю. Довго блукав поза табором. Надворі ніч заходить. Коли чую, деся музика грає. Згадав, що то в тaborovій світлиці забава. Почвалав туди.

Зайшов у циліндрі, у фраці, ніби тількищо з Лондону прибув.

Як побачили мене — музика враз змовкла.

А я хоч би що.

Вийшов на сцену і почав:

— Панове! Як бачите, це на мені третій фрак Наполеона Бонапарта. Цей фрак історичний. Він лежав у мюнхенському музеї з 1812 року... Потім попав на розподільник, з розподільника — до УНРРА, з УНРРА — до нашого табору, в таборі — мénі на плечі... Отож, колись у ньому ходив Наполеон, а тепер я! Зважте на це!...

І почав, і почав...

Дивлюся, а в світлиці вже повнісінько людей, — молодь, діди, навіть баба Мокрина, що ніколи не ходила на забави — і вона пришвендяла. Перехрестилася перед порогом і виросла у мене перед очима.

— Панове! — продовжував я. — Хоч як мені прикро, але цей фрак я не пошкодую розіграти в лотерію. Хто витягне квиток з написом «фрак Наполеона», той за одну марку ма-

тиме цінну історичну річ. Згода?

— З-г-о-д-а! — гукнули всі в один голос.

А я веду далі:

— Цей фрак має чотирнадцять історичних кишень. Ось дивіться: на трудах — дві, ззаду — чотири... — і почав вивертати всі кишені напоказ.

Коли це щось між пальців у мене зашаруділо. Глянув одним оком — аж воно 300 марок! Зрадів і вголос:

— Панове, перепрошую! Лотерія відкладається на непевний час, — і стрімголов додому.

— Дивися, жіночко, що я у фраці налапав!

А вона така враз стала, наче сахарина в мармеладі:

— Бач, котику, я ж казала тобі, у хвостику стій — і достоявся. Завжди жіночку слухай... А що я трішки покричала на тебе, то просто так... характер твій перевіряла...

СОНЯШНІ КАЛЬОРІЇ

Кальорії — це вам не годований «шпек» у сажі, і не дійна «ку» у хліві чи курка на сідалі.

Кальорії — це просто кальорії!.

Учені кажуть, що кальорія — це така одиниця теплової енергії, якою можна нагріти один літер води на один ступінь.

Зрозуміли?

А в наш ді-півський вік усе на кальорії обчисляється.

Припустімо, єхрумали ви стогравового гамбурзького оселедця — єсть 135 кальорій!

Висьорбали полумісок зупи з бруквою — єсть 100 кальорій!

Попали десь сто грамів картоплі вареної в уніформі — єсть 65 кальорій!...

Але щоб не розгубити власні ноги, ви мусите набрати щодня бодай 1500 таких калльорій.

Звичайно, після такої кількості вас не потягне на Катрусю моргати, бо для цього треба мати на обличчі приемну усмішку, а усмішка потребує веселих, навіть тепло-гарячих калльорій...

Отож, треба щось винайти.

Найкраща порада для Ді-Пі: перейти на соняшні калльорії.

Це робиться дуже просто.

Берете ото ви УНРР-івського коца, подушку з солом'яного пір'я (якщо маєте) і йдете на лоно природи окуповувати певну територію. Місце вибирайте поза табором, десь на узліссі, бажано під пагорбком, щоб поверхня вашого тіла найкраще сприймала соняшні калльорії.

Зважте: одіж на вас — це все одно, що в роті непережована полтавська талушка.

Отже, спочатку скидаєте з себе торочки, черевики, штани ...

Звичайно, ви лишаєтесь в трусиках, бо та частина вашого тіла найменше потребує кальорій — і починаєте смагнути...

Якщо десь поблизу так само набирається теплових кальорій і чорноброзва Катруся - одверніться від гріха — нехай вона сама до вас прибіжить...

Спочатку ви мусите лягти на черевце, потім на спину, потім на правий бік, потім на лівий, потім йдеє навприсядки.

Лівлячись на те, як вам припікає.

Так ви крутитесь, принаймні, до обіду. Вас починає дошкульно пекти і ззовні і зсередини...

Тоді ви миттю вдягаєтесь, згортаєте коця і — прожогом до табору.

Вдома ви хапаєте посудину з консервної порцеляни і - біgom до кухні.

Вам куховар черпаком норму — раз! — і єсть кальорійна юшка... Ви під'ли і думаєте: де б його пообідати? Ви відчуваєте, що в шлунку вам «веселі ребята» марш виконують.

Тоді ви берете коца і йдете знову
приймати соняшні кальорії.

Ідіть в ногу під той щлунковий
марш і приспівуйте таку пісеньку:

*Гоп, мої кальорії, гоп мої ячні,
Чого ж оті кальорії пісні та невдач-
ні?!*

Тоді вам буде кальорійно-весело
і вітамінно-приємно..

ПРО «СУМ» БЕЗ СУМУ

СУМ—це таке слово, що має двояке значення. А саме:

СУМ—це не є сум. І сум—це не є СУМ.

З цього не робіть висновку, що немає СУМ'у.

Ну, як вам пояснити? Припустімо, що ви пессимістично дивитесь на життя, на свою дружину, на все. Вас огортає душевний стан, що по-українськи називається сум.

Це—один сум. А другий СУМ—це *Спілка Української Молоді*, життєрадісна, твереза, що ніколи не сумує.

СУМ об'єднує хлопців і дівчат від 16 років до... припускаємо до 60 років!

А коли дід Карло, приміром, має 70 літ? Той дід, що своєю кошлатою бородою тричі копаного м'яча у во-

рожі ворота загнав: Хіба він не має права бути СУМ-івцем? А ну, спробуйте йому відмовити! Та він від гіркої образи може поголити бороду, застрайкувати, і нехай тоді копаний м'яч куди завгодно котиться...

Або тітка Горпина, що минулого тижня після комісії, як вийшла була на сцену, як війнула «гопака» рясною спідницею, аж в очах замакітрилось.

Спробуйте сказати, що вона стара! Кінець тоді всьому. А особливо вам. І то такий «кінець», що ви не знатимете, куди й подітися...

Отже, до СУМ'у мають право належати всі, хто від комірця і нижче почуває в собі 18 років.

Друге:

До СУМ'у сумні не приймаються!

Третє:

Молодь, що вступає до СУМ'у, мусить орієнтуватися на власні сили. Але орієнтуватися в міру і знаючи як.

Припустімо, що ви у чомусь пере-

конуєте свого сусіду. А він, жестикулюючи руками, заперечує і не погоджується з вами. Тоді ви за допомогою руханки починаєте лагідно переконувати його на кулаках...

Таку «орієнтацію на власні сили» ми відкидаємо! Бо вона дає сумні наслідки.

А ми за радісну й здорову. Наприклад:

Прищеплювати любов до батьківщини!

Виховувати національну свідомість!

Дбати про рідну мову!

Але не так дбати, як ота, що:

—Бонджур!.. Іх тебе чекала, варум ти не прийшов?

Або:

—Айн момент! Іх піду нах гаузешуге взую...

А також:

Гартувати в собі здоровий дух і тіло!

Бо без духу тіло мертвє, а без тіла не втримається дух!

Коли у вас є тіло й дух, дбайте
про свою зовнішність!

Попереджаємо:

Дбати треба не олівцем, не фар-
бою і не губним шмаровидлом, а:

Руханкою, іграми, плаванням!

Щоб не виснажитись розумово, на-
сичуйтесь духовно.

Отже:

Чужому научайтесь,

Свого не цурайтесь.

Тоді ви без суму й сумніву буде-
те справжні СУМ'ївці.

ЩО В ГОРОДІ БУЗИНА, А В КИЄВІ ВУЙКО...

Про сусідів сон Гапка крізь ковдру не дочула. Але сусіда має радіо. Отож, той «сон» і «радіо» переплутались їй у голові і вона крутнула спідницю по таборі.

— Ви чули?... Ви чули?!

— Що таке, Гапуню? — спитала Мотря і губи їй злиплися від того імені.

— Ви чули?... Сьогодні вранці передавали... буцімто з Америки вже їдуть пароплави забирати три тисячі жінок...

А чоловіків?

— За чоловіків нічого не згадували, — відповіла Гапка.

У Мотрі обернулися у голові жінки на пароплави і вона побігла далі.

— Ви чули?! Ви чули?!

— Що таке? — поспітала Килина.

— Сьогодні вранці передавали . . .

з Америки їдуть три тисячі пароплавів забирати жінок.

— А чоловіків? — зацікавилася Килина.

— Ех, мало вони нам тут набридли? Їх в останню чергу!

Ще далі метнулась Килина.

— Ви чули?! Ви чули?!

— Що таке? — підвела брови пані Знайкова.

— А хіба ви не чули? Ваш же чоловік у конторі працює . . .

— Та що таке, кажіть!

— Сьогодні вранці по радіо передавали . . . з Америки прибули 30.000 пароплавів забирати жінок . . .

— Та ну?!

— Еге.

— А чоловіків?

— Чоловіків в останню чéргу, — відповіла Килина.

— А мені таке й снилося . . . то скатерті, то полотнища . . .

— Дорога... то дорога, пані Знайкова!

Пані Знайкова — за каву і в кімнату до чоловіка:

— Бач, який ти в мене!..

— Що таке?

— І в конторі працюєш і нічого не знаєш... Теж мені тютя! Он Килина і то більше за тебе знає!...

— Та що таке?

— Кажуть, з Америки прибули триста тисяч пароплавів забирати жінок.

— А нас?

— А вас — покищо лишайтесь!

— Слава тобі Боже! — зрадів чоловік. — Нехай ще й Америка голому почухає... А де ж ті пароплави?

— Кажуть, в Ганновері стоять...

— На гавптбангофі?... Ех, ти!...

— усміхнувся він. — Триста тисяч!.. А вас... ну, нехай півтораста... Навіщо стільки пароплавів?

— А що їм стоять? На одному пароплаві я сидітиму, а на другому мої речі.

— Ну, тоді хіба так! . . — погодився чоловік.

— Що ти тепер думаєш? — зацікавилася вона.

— Думаю піти до Підкови, нехай на тебе гумореску бахне . . .

— Я тобі «бахну!» Я тобі «бахну!» . . . Щоб і про мене всі чули?

— А дай американську сигарету, мовчатиму. А то, їй - бо, піду бахну!..

— На . . . не проси більше! Та гляди, «бахнеш» . . .

А тим часом «триста тисяч» пароплавів покидали в Ганновері у копанці якорі і гули-гули, гукаючи до жінок, щоб вони сиділи і не рипались . . .

ПЕРША ЛЮБОВ

Він, Петрусь, любив її, Ганнусю,
як голуб голубку.

Вона, Ганнуся, його, Петруся, ко-
хала, як голубка голуба.

Вечорами говорили вони очима,
розвовляли серцями, зітхали грудь-
ми.

Та не довго тривало це ліричне ко-
хання. Причиною його гіркого кінця
стала солодка шоколяда.

Купив Петрусь на всі свої гроші
коробку шоколяди.

Купив у магазині. Гарна коробка,
зеленою стрічечкою перев'язана, з
квіточкою зверху, а всередині — шо-
коляда ...

Коли йшов у неділю пополудні на
побачення, серце тріпалося:

— тріп-трі-пу, тріп-трі-пу ...

Ганнуся заздалегідь на фіртці коло свого дому чекала. А серденъко під пухнатою блузкою:

— Тьюх-тьох...

Коли зустрілися, він опустив очі і ніжно-ніжно:

— Добрий вечір, Ганнусю!

— Добрий вечір, Петрусю!

А в небі радісно сонечко всміхалося. Горобці весело цвіріньякали, пурхаючи по дорозі над коров'ячими млинцями.

Одна ідилія!..

Петрусь захопив кисню на повні груди і заговорив:

— Ганнусю, на візьми ось...

— А що то?

— Шоколяда...

— Не візьму.

— Чому?

— Це міщенство...

— Яке міщенство?

— А таке: я дівчина, а це нижче всякої гідності від хлопця брати шоколяду.

Тоді він, зворушеній до глибини душі, сказав лірично:

— Ганнусю, візьми... це подарунок від моого щирого серця... Галочка, не ображай мої почуття... Зрозумій мою душу...

А Ганнусі наче сам дідько закопив нижню губку.

— Не візьму!

— Чому?

— Це міщенство.

Тоді Петрусею дідько закопилив верхню губу.

— Викину!

— А ну...

— Йі - бо... закину!...

— Закидай!

Спересердя Петрусь ухопив пакуючо-чок і шпурнув його через високий паркан у бур'яни сусідньої порожніої садиби.

Ганнуся ураз фірткою — грюк! — і зникла.

Петрусь їй услід:

— Сама міщенка!

Зайшов ображений хлопець за ріг,

поглянув на порожню садибу, обнесену високим парканом, і роздумався:

— І чого це ради моя шоколяда має пропадати? Полізу!..

І подерся на паркан. Перелазячи, у штанах позаду дірочку середніх розмірів зробив.

Плигнув у бур'яни і, рачки на всіх чотирьох, почав шукати свого пакуночка. Шукав і думав:

— «Отам приблизно на вулиці я стояв... Отам я шпурнув кляту коробку... Отак в повітрі вона зробила траекторію... Отут десь, мабуть, упала...»

Та ралтом Петрусь звівся на ноги і підняв голову.

А в цей час і Ганнуся з бур'янів підняла голову.

— Так оце ти так не хотіла брати?
— з докором сказав Петрусь.

— Так оце тобі так не шкода було зажидати? — відповіла Ганнуся.

І вони червоні, як маки, мовчки дивилися один одному у вічі.

БРОДЯЧЕ РАДІО

Є різні види радіо. Є чотирьох,- а є й п'ятилямпові...

Слухати новини можна на довгих і коротких хвилях ... Увімкнеш, а воно відразу передає тобі про радісне життя, про те, що жити стало весело, як ніде у світі. Набридли вам такі новини — на Лондон переключачесь, або музику ловите.

Це одна категорія радіо. А є й друга, удосконаленіша, під назвою, так би мовити, «бродяче радіо».

Зовнішні його ознаки такі:

Воно в штанях, само здатне рухатися по табору, а діє так само на довгих і коротких хвилях. В залежності від слухачів.

Коли слухач уважно слухає — передає на довгих хвилях.

Заперечує слухач — на коротких... Якщо люди збагнули, що то за «фірма» і мовчки пішла собі геть — тоді хвилі зовсім припиняють свою дію і замовкають.

Тепер внутрішні ознаки:

Приймач міститься у голові, гучномовець — на язиці, заземлення — в ногах.

Новинами воно користується з власних вигадок, залежно від того, що приверзеться «приймачеві». Вигадає щось «приймач», тоді кінчик «гучномовця» витягується на довгу або коротку «хвилю» і починає в етер транслювати:

— Ви чули?... Кажуть, що нас до Лісабонії вивезуть. А там малярійні комарі такі, як гуси завбільшки!..

— Та ну?! — дивуєтесь ви.

— Еге! А жало таке, як голобля завдовжки...

— Ох, лишенько! А які ж там порошки від малярії ковтають?

— Такі, як буханці, завбільшки. По п'ять штук одразу.

— А де ж вона, тая Лісабонія є?...
— В Африці, біля Португалії...
— А який же там клімат?
— Страшний! Спека ступнів на 40 буде...

— Ви з географії знаєте, чи може самі там були?

«Радіо» бликає очима і враз переключається на «коротку ҳвилю».

— Яке ж там життя? — допитується ви..

— Та як вам сказати?... Що торкається до життя — то звичайна річ, що торкається до умовин — то менше всього ...

Тоді вам уривається терпець:
— Ви щось плутаєте, пане добродію... Вигадали якусь «Лісабонію». Може ви мали на увазі Португалію з столицею Лісабоном? Так це ж не в Африці.

— Що ви мене вчите!? — сердиться «радіо». — Доживіть ще до моїх років!

— Та ми якось доживемо до ваших

років, а спробуйте ви до наших дожити!..

Ображений «приймач» прикушує свого «гучномовця», «заземлюється» і йде собі далі шукати найвніх слухачів.

Отаке то «бродяче радіо»! Ходить по таборах, патякає на різних хвилях і оглушливо тріскотить.

ПРАКТИЧНИЙ ГІЦЕЛЬ

Приблудилося до нашого табору цуценя.

Може воно і не цуценя, а вже доросле? Хто його знає.

Таке мале, хвостиком крутить, гавкає.

Одна пані взяла його до себе в кімнату.

«А пан її та на неї:

— І так ніде повернутися, а ти з собаками... Дивись он, що в куточку наробило! Фе, щоб воно здохло!...

— Ти на себе скажи «фе!» — розсердилася пані.

І завелися. Не говорили одне до одного щось аж три дні.

А через три дні пані поїхала і цуценя з собою взяла.

Схопився пан за голову:

— Куди це вона? Може покинула!?

Надвечір пані повернулася самокатом. Ще й повнісінський мішок яблук привезла.

— На, чоловіче, іж! А ти казав: «щоб воно здохло»!. За цуценя у німців виміняла ...

Тепер цей пан блукає скрізь по табору з окрайцем хліба в кишені й полює на собачок.

І, треба сказати, яблука у нього не виводяться.

По дві марки за штуку . . .

З М И С Т

	стор.
Де я взявся?	5
Партійна сорочка	9
Майбутні кадри	12
Гіркий шлях	17
Голодний Петrusь	23
Женитися треба вміючи	25
Війна ліліпутів	31
Фрак Наполеона	34
Соняшні кальорії	41
Про СУМ без суму	45
Що в городі бузина, а в Києві вуйко...	49
Перша любов	53
Бродяче радіо	57
Практичний гіцель	62

ЦІНА З НІМЕЦЬКІ МАРКИ

Дорожче продавати ЗАБОРОНЕНО.

